

HamsteriX

1/2010

Sisällys

Puheenjohtajan palsta	3
Hallituksen esittely	4
Logokilpailu	5
Tulevia tapahtumia ja infoa	5
2m toistin OH7RAB	5
Dxiä workkimaan	6
Kuinka minusta tuli radioamatööri ja onnellinen linukan omistaja? (OSA 1)	7
Kauko-ohjattu QRP-asema	10
Vapaaehtoinen pelastuspalvelu VAPEPA	13

HamsteriX on Pohjois-Karjalan Radiokerho ry:n tiedotuslehti, jonka tarkoituksena on edistää langattomaan viestintään liittyvää harrastetoimintaa Itä-Suomessa.

HamsteriX ilmestyy kerran vuodessa tai tarvittaessa useamminkin. Se on kerhon jäsenille maksuton. Lehti on luettavissa myös sähköisessä muodossa:

<http://www.oh7ab.fi>

Päätoimittaja	Alpo Rummukainen OH7VL
Aineisto	Lehteen tuleva aineisto sähköpostilla: hamsterix@oh7ab.fi
Postiosoite	Pohjois-Karjalan Radiokerho ry. PL 73 80101 JOENSUU
Kerhoillat	Keskiviikkoisin klo 18 alkaen, Tonttulankatu 20, Joensuu. Kesäaikaan satunnaisesti.
Kansikuva	Arton OH7BD antennit talven kuurassa. Kuva: Alpo OH7VL

Talven kuurat on nyt nähty ja kevätaurinko alkaa sulattelemaan lumia niin antenneista kuin tienpinnoiltakin. Nyt on hyvät säät ulkoilla ja ottaa vaikka käsikapula mukaan lenkille.

Vuosikokouskin on jälleen valinnut uuden puheenjohtajan ja hallituksen. Kiitokset Penalle OH7MP ja edelliselle hallitukselle menneestä vuodesta. Uusi hallitus yrittää jatkaa tekemäänne hienoa työtä parhaansa mukaan. Vaihdoiksi tapahtuikin useampi ja siksi näimmekin hyväksi laittaa tähän lehteen mukaan pienen esittelyn uunituoreesta hallituksesta.

Enpä olisi itse uskonut, kun syksyllä uudelleen aktivoituin harrastuksen pariin, että seuraavassa vuosikokouksessa tulee valituksi puheenjohtajaksi. Tässä sitä kuitenkin ollaan ja yritetään tuoda oma panos kerhon toimintaan.

Mukava yllätys näin kauden alkuvaiheilla oli, kun sain puhelinsoiton jossa soittaja tarjosi kerholle IC-761 HF-rigiä lahjoituksena. Rigi otettiin ilomielin vastaan. Lahjoittaja ei halunnut nimeä julkisuuteen, mutta haluan tässä silti koko kerhon puolesta lausua hänelle oikein lämpimät kiitokset! Rigi edisti kerhoasemaamme jälleen ison askeleen eteenpäin. Kiitos!

Kerhon 2metrin toistin alkoi olla huollon tarpeessa palveltuaan ansiokkaasti jo ilmeisesti vuodesta -82. Huolto alkaa olla jo loppusuoralla ja kohta päästään varmaankin testailemaan. Nettisivutkin ovat saaneet uuden ilmeen. Kiitos tästä Jussille OH7FQQ, joka on ahkerasti jaksanut tehdä töitä kotisivujen uudistamiseksi.

HamsteriXin tekemiseen hallitus päätti ruveta keräämään tiimiä, ettei homma olisi yhden ihmisen harteilla. Alpo OH7VL sovittiin yhdyshenkilöksi. Jos joku kokee hommakseen tuottaa sisältöä lehteen tai auttaa sen taitossa, niin ota yhteyttä Alpoon. Apureita varmasti tarvitaan.

Tähän lehteen oli materiaalia niin paljon, että osa piti jo jättää suosiolla pois ja muitakin juttuja yrittää mahduttaa pieneen tilaan. Noh, onpahan seuraavaan lehteen onneksi jo tiedossa materiaalia. Katsotaan milloin se saadaan ilmestymään.

Aurinkoista kevään jatkoa kaikille lukijoille!

73 de Reijo OH7GGX

Vuosikokouksessa hallituksen kokoonpano vaihtui isolta osin, joten haluamme tässä muutamalla sanalla esitellä itsemme kuvien kera.

Nimi ja kutsu? Reijo Mantsinen OH7GGX

Tehtävä hallituksessa? Puheenjohtaja

Mikä radioamatööri toiminnassa on eniten sinun juttusi? Rakentelu ja tekniikka, sekä uusien maiden keräily. Workkiminen painottuu HF-alueelle, paikallis qso:t VHF:llä.

Muita harrastuksiasi? Musiikki, urheilu ja valokuvaus.

Nimi ja kutsu? Alpo Rummukainen OH7VL

Tehtävä hallituksessa? Varapuheenjohtaja, VAPEPA-yhdyshenkilö, HamsteriX päätoimittaja

Mikä radioamatööri toiminnassa on eniten sinun juttusi? Hamssi 70-luvulta, mielibandi 21MHz CW sekä perinneradiot.

Muita harrastuksiasi? Musiikki, SPR ja VAPEPA

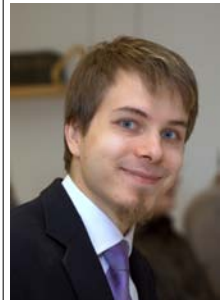

Nimi ja kutsu? Jussi Karttunen OH7FQQ

Tehtävä hallituksessa? Sihteeri, webmaster

Mikä radioamatööri toiminnassa on eniten sinun juttusi? Yhteydet uusien asemien kanssa ja korttien keräily

Muita harrastuksiasi? Valokuvaus, pyöräily, tietotekniikka ja elektroniikka

Nimi ja kutsu? Veli-Pekka Niiranen OH7FQH

Tehtävä hallituksessa? Hallituksen jäsen, koulutusohjaaja

Mikä radioamatööri toiminnassa on eniten sinun juttusi? Ehdottomasti kaikenlainen rakentelu

Muita harrastuksiasi? Moottoripyöräilyn, teen myös mielelläni ruokaa

Nimi ja kutsu? Tapio Tiimonen OH7FNB

Tehtävä hallituksessa? Hallituksen jäsen, kerhomestari, koulutusohjaaja

Mikä radioamatööri toiminnassa on eniten sinun juttusi? Digimodet 20m, askartelu, QSOt erikoisista paikoista/tilanteista, radioamatööri toiminnan edistäminen

Muita harrastuksiasi? Judo, airsoft, metsästys&kalastus, tekninen työ ja puukkojen teko

Nimi ja kutsu? Vesa Järveläinen OH8HRO

Tehtävä hallituksessa? Hallituksen jäsen

Mikä radioamatööri toiminnassa on eniten sinun juttusi? CW ja SSB kaikilla jaksoilla, sekä antennien rakentelu

Muita harrastuksiasi? Thai-boxing, moottoripyörät ja metsästys

Pohjois-Karjalan radiokerho ry OH7AB etsii uutta logoa. Tämän johdosta järjestetään logokilpailu, johon voi osallistua alla olevien sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti.

Järjestäjä: Kilpailun järjestäjä on Pohjois-Karjalan radiokerho ry

Osallistuminen: Kilpailu on avoin kaikille. Osallistua voi enintään kahdella työllä per henkilö.

Kilpailutyö: Työn tulee soveltua, sekä värillisenä, että musta-valkoisena painettavaksi. Työssä ei saa käyttää materiaalia, jonka käyttö tarkoitukseen ei ole luvallista.

Oikeudet: Osallistuja luovuttaa työn käyttöoikeudet yhdistykselle rajoituksetta. Osallistuja ei voi antaa kyseisiä oikeuksia muille.

Töiden toimittaminen: Osallistuvat työt tulee toimittaa 1.6. mennessä osoitteeseen logokilpailu [ät] oh7ab.fi ja ne tulee olla yleisessä kuvaformaattissa (jpg, gif, tiff, png tms.).

Töiden arviointi: Työt arvioi erikseen nimetty tuomaristo. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota, visuaalisen ilmeen lisäksi, yhdistyksen tarkoituksen ilmitulemiseen logon välityksellä. Tuomaristolla on oikeus hylätä kilpailusta työ jonka tuomaristo katsoo olevan sääntöjen, suomen lain tai hyvän maun vastainen.

Palkitseminen: Paras työ palkitaan pienimuotoisella tavarapalkinnolla. Voittajan nimi julkaistaan yhdistyksen tiedotuslehdessä HamsteriXissa, sekä nettisivulla.

Tulevia tapahtumia ja infoa

OH7AB

14.-17.4.10	SciFest 2010. OH7AB on jälleen mukana tapahtumassa pitämässä ”Radioyhteys maailmalle” nimistä pajaa. Kotimaan yhteydet 80m:llä 3,672 LSB. Lisätietoja www.scifest.fi ja www.oh7ab.fi
13.05.10	Etsintäkurssin 2. osa. Myös muut kuin 1. osassa olleet ovat tervetulleita. Lisätietoja vapepajoensuu [ät] gmail.com
28.-30.5.10	Itä-Suomen radioharrastajien kesäpäivät. Järjestysvuorossa tällä kertaa Garde Party ry OH8G Kainuusta. Lisätiedot www.garde.fi/kesapaivat2010
Tulossa syksyllä	Radioamatöörin kurssi kerholla. Tarkempaa tietoa tulee lähempänä. Seuraa ilmoittelua nettisivuillamme www.oh7ab.fi

2m toistin OH7RAB

Reijo OH7GGX

Moni varmaan ehtikin huomata, että 2m toistin oli jonkin aikaa poissa käytöstä. Tämä johtui toistimelle tehdystä huollosta. Toistin oli palvellut vuosia hienosti ja toimi edelleen, mutta avauspiipan taajuuden ryömiminen oli muodostunut ongelmaksi. Ongelman korjaamisesta oli aina toisinaan noussut keskustelua, joten päätinpä kantaa korteni kekoon ja otin yhteyttä silloiseen hallitukseen kysyen voisinko auttaa asiassa. Apu otettiin vastaan ja niinpä aloimme Manun OH7UE kanssa selvittämään asiaa. Kävin hakemassa kaverini kanssa toistimen alas vesitornista ja vein Manulle laitettavaksi.

Alunperin tarkoitus oli kunnostaa vanhaa hyvin palvellutta logiikkaa, mutta tutkimusten jälkeen nähtiinkin paremmaksi vaihtaa logiikka tuoreempaan. Kerholla oli ennestään RyydLabin logiikkakortteja valmiina, joten seuraava vaihtoehto oli kokeilla niitä. Valitettavasti niiden kanssa tuli omat haasteensa ja lisäksi niissä oli tunnus 70cm toistimelle, joten sekin olisi pitänyt vaihtaa. Koska kyseisten korttien softa oli tehty DOS-aikaisella kääntäjällä ja tuo kääntäjä olisi pitänyt etsiä sekä herätellä eloon, jotta homma olisi saatu tehtyä mallikkaasti, niin päätimme siirtyä vielä kolmanteen vaihtoehtoon. Kolmas vaihtoehto olikin jo kokonaan uuden logiikan tekeminen.

Logiikka valmistui ja on tätä kirjoitettaessa testissä. Ainakaan vielä ei ole varsinaisia vikoja ilmaantunut. Makuasioista on toki tullut palautetta. Joku olisi halunnut hieman toisenlaista ja toinen toisenlaista. Muistetaan kuitenkin kaikki, että meitä on moneksi ja kaikkien makua ei valitettavasti aina voida miellyttää. Onneksi kaikki ovat varmasti yhtä mieltä siitä, että pääasia on saada toistin jälleen toimintaan.

Muutama sananen uuden logiikan toiminnasta. Logiikan avaukseen on tehty pieni häiriöavautumisen esto, joten avauspiippaa joutuu antamaan hetken (alle sekunti kuitenkin). Jos taas avaat toistimen viheltämällä, niin älä nosta vihellyksesi korkeutta liian nopeasti, vaan rauhallisesti jolloin toistin ehtii reagoida. Kun toistin on tunnistanut avaussignaalin, se odottaa että lopetat lähettämisen ja antaa vasta tämän jälkeen tunnuksensa. Tunnus ei siis tule vihellyksesi tai piippasi päälle, joten liian pitkäänkään ei kannata jäädä piippailemaan. Vuoronvaihtojen välissä (myös tunnuksen jälkeen) tulee lyhyt piippaus, jonka jälkeen kantoaaltoa muutama sekunti. Tämän jälkeen kanto-aalto katkeaa, mutta toistin jää edelleen aktiiviseksi. Voit aloittaa lähettämään jo kantoaallon aikana tai myös sen katkeamisen jälkeen. Kun toistin sitten menee tietyn odotteluajan kuluttua kokonaan kiinni, niin se antaa lopuksi CW viestin SK. Tämän jälkeen toistin on aktivoitava taas avauspiipalla tai vihellyksellä. Toiminta on hyvin samantapainen kuin 70cm toistimessa.

Logiikan vaihdon lisäksi toistinta on huollettu muutenkin. Vuosien mittaan ryöminyt taajuuskin on nyt trimmattu kohdalleen.

Suuret kiitokset tehdystä urakasta Manulle OH7UE ja kaikille apuna olleille!

DXiä workkimaan

Alpo OH7VL

Jos et satu tietämään niin HF yläbandeilla on alkanut kuulua jotain elämisen merkkiä. Auringonpilkkujen minimi on kestänyt aivan luvattoman kauan ja ylä bandit ovat olleet hiljaiset vuosi kausia.

Eräänä päivänä aamukahvin aikoihin avasin radion 18 MHz alueelle. Eihän sieltä muuta kuulunut kuin kohinaa. Niinhän sieltä on kuulunut jo vuosikaudet. Jätin radion kuitenkin hiljaiseen kohisemaan kun puuhastelin jotain hommia taustalla. Auringon noustessa vähän korkeammalle alkoi bandilta kuulua heikkoja asemia. Olivat japanilaisia. Kokeilin silloin tällöin vastata heille. Muutama yhteyskin syntyi. Jonkun ajan kuluttua alkoivat kuulua eurooppalaisetkin asemat. Iltapäivälle käännyttäessä alkoivat japanilaiset hävitä kuuluvista mutta vastaavasti alkoi kuulua lännestä Etelä-Ameriikkaa ja jenkkejä. Siellä alkoi olla silloin aamukahvin aika ja kuso ikkunat itään päin auki.

Kyllä pikkuteholla ja tikku antennillakin yhteyksiä saa kun on oikeaan aikaan oikealla bandilla.

Pikku vinkkinä; kuuntele jaksoa 18,100 MHz. Mikäli siinä kuuluu jotain sähkötyksen tapaista niin siitä tietää, että silloin on keliä. Jos yhtään ymmärrät sähkötystä niin kirjoita ylös tai piirrä. Se on niin hidasta että kerkiät piirtää morsemerkit paperille. Ja toistoja riittää. Tehoksi ilmoitetaan 1w italialainen automaattiasema sekä web osoite. Kun saat kopitettua www osoitteen, niin kannattaa käydä katsomassa. On mielenkiintoista.. Enempää en tässä kerro.

Kuinka minusta tuli radioamatööri ja onnellinen linukan omistaja

Veli-Pekka
OH7FQH

Tämä on useampiosainen kertomus jossa OH7FQH valottaa kuvin ja sanoin käsittämätöntä päähänpistoaan hankkiutua radioamatööriksi ja kaiken lisäksi rakentaa lineaarinen vahvistin 60-luvun tekniikalla.

Syyskesällä 2009 jouduin olkapääongelmien takia kotiuttamaan kesken parhaan ajokauden rakkaan Viragoni (1100 kuutiosentin mopo) ennenaikaiselle talvilevolle. Pyörätön ihminen on levoton ihminen, joten jotakin piti tehdä. Nettiä selatessa päädyin SRAL:in sivuille ja hetkisen kuluttua huomasi olevani testaamassa T1 kysymyspankkia käyttäen hyväksi 60-luvulle perustuvaa tietämystäni radiotekniikasta. Pienen ”luntauksen” ja opettajille ominaisen ”keplottelun” jälkeen sain pistemääräkseni 42. Siis muutamaa pinnaa vaille läpäisyrajan. Sen jälkeen ei puhuttakaan mistään seesteisestä syksynvietosta, olin saanut päähäni nyt pitää saada radioamatöörilupa ja ruvettava QSOLle.

Koska en ole koko ikääni ollut opettaja vaan tehnyt oikeitakin töitä ajattelin että kyllähän tästä tenteistä jotenkin pitää päästä läpi. Opintomateriaalin puuttuessa (en sitä tässä hötäkässä ehtinyt hankkimaan ennen tenttiä) luin opettajille tarkoitetun materiaalin. Opettajat jos ketkään ovat oppineet että kaikkea ei tarvitse opetella, ainoastaan jotain sieltä täältä että tentistä pääsee läpi. Ilmailuradion luvan omistavana en ollut lainkaan huolestunut liikennöintimääräyksistä. Ja keskityin teknisen osan läpiviemiseen kaikilla mahdollisilla kepulikonsteilla. No se ajateltu tenttiajankohtakin aikaistui useilla viikoilla kun tentin vastaanottaja oli sattumalta käymässä kaupungissa ja hänellä oli aikaa ottaa tentti vastaan. Kaikesta huolimatta se tentti meni kuitenkin hyväksytysti läpi. Samassa tilaisuudessa tulin ostaneekseni tentaattorilta käytetyn ”kotitalouskoneen” tyypiltään TS-50. Niinpä minulla oli yhden syyskuisen iltapäivän saaliina radioamatöörilupa ja 100W rigi hankittuna.

Luvat tulivat aikanaan ja pari antenniakin oli väsätty kaunistamaan omakotitaloamme, vertikaalikeppi ja lyhennetty Windom. Josta varsinkin jälkimmäinen on osoittautunut omaavansa vihamielistä asennoitumista TV-signaaliin. Tästä syystä ei tangentin painamisen jälkeen tarvitse katsoa Emmerdaalia tai Kauniita ja Rohkeita, siinä samassa menevät myös Maikkarin uutiset totaalisen mustan ruudun peittoon. Parhaimmillaan ei äänikään kuulu. Joten pääsin erittäin nopeasti ns. ”sisään amatööritoimintaan”. Tähän on olemassa lääkkeitä kuten erilaisia suotimia. Lähettimen jälkeen asennettu ylipäästösuodin ei asiaa parantanut. Syy on siinä että laajakaistainen antennivahvistin menee niin sanotusti ”tukkoon” HF läheteestä. No tähänkin on rakennettu suodin, jonka ohjeet vakoilin tuliterällä 2 m rigilläni (ostin sellaisen syyslomalla Tampereelta). Uudet hamitoverini ovat lupautuneet auttamaan sen paikalleen saamisessa, sitä tässä nyt odotellaan, ja odotellessa pidetään matalia tehoja.

Vanhana teatteri-ihmisenä minua on suunnattomasti ilahduttanut 3699 taajuudella tapahtuva liikennöinti sen kaikessa inhimillisessä syvyydessään. Maailmassa ei ole mitään asiaa tai ongelmaa joka ei selviäisi kuuntelemalla tätä taajuutta. Niin suuri on siellä vallitseva kokemusten ja tiedon määrä että se mykistää tällaisen 58 vuotiaan pikkupojan. Siksi olen päättänyt kuunnella ainoastaan tätä taajuutta seuraavat 15 vuotta oppiakseni hyväksi radioamatööriksi. Ehkä sitten 15 vuoden kuluttua rohkenen tulla ääneen 3699 : llä.

Erityisesti olen merkille pannut sen että Etelä-Suomessa kaikki tietämys ja vehkeetkin on suurempia kuin täällä köyhässä itäisessä Suomessa. Odottelen että hallitus korjaa pikimmiten tämän epäkohdan ja tänne hajasijoitetaan ainakin 200. OH1-3 alkuisia radioamatöörejä viettämään eläkepäiviään. Mutta älä hyvä kuntaministeri sijoita niitä Kiihtelysvaaran Palo nimiseen kylään, jossa asustelee jo ennestään alkukantainen metsäsuomalaisen radioamatööriryhteisö. Nämä kummalliset asukkaat ovat rakentaneet mahdolloman antennifarmin keskelle parahinta suppilovahverometsää, siellä voisi siirtolaiselle käydä sietämättömäksi. Siellä on joka toisessa

mökissä linukka, jossa on Sovjetin luhistumisen jälkeisessä yksityistämisessä haltuunotettuja kyyrisinaakkosin varustettuja militariputkia, joista saadaan ulos ”lähestulkoon” tuo sallittu 1,5 KW:n teho. Lisäksi on muistettava että täällä Sonera ja Elisa purkavat puhelimen lankalinjoja kilvan niin ripeästi että syrjäkylillä katkeaa mummoilta puhelut kesken kylän ravattisonnille. Tästä seurauksena maidontuotto ehtyy ja Idän-maito siirtää Joensuun meijerinsä vihdoinkin Jyväskylään. Hyvä puoli on tietysti se että Killua riittää hirvensarviin sotkeutumisen lisäksi näille alkukantaisille radioamatööreille. Siellä Kiihtelysvaarassa, Joensuun laitakaupunkialueella, on jäänyt kilometrikaupalla pystyyn vanhoja Soneran puhelinpylväitä lankoineen. Siitä johtuen täälläpäin on yleisin antenni päästä syötetty pitkäherzi, sitä nimittäin riittää jokaiselle harrastajalle.

Kuten tiedetään on radioamatööri-toiminta erittäin sosiaalista ja ihmiskeskeistä toimintaa. Siinähan sulkeudutaan yksinään omaan laitteitten täyttämään tilaan mukamas pitämään yhteyttä muihin samankaltaisiin ihmisiin. Tämä jos mikä on sosiaalista mediaa parhaimmillaan. Tässä hamiuran ensimmäisinä iltoina olin työhuoneessani lukemassa sähköturvallisuuden tenttivastauksia ja haparoivaan kutsuuni vastasi OH7QK. Tapasin ensimmäistä kertaa Soinin bandilla, hänen nimensä muistin vasta myöhemmin lukeneeni jostain. Sama mies, joka kuvaa revontulia ja tutkii joutoaikoinaan tähtiä, kun ei istu radioittensa äärissä (olin nähnyt hänen kuviaan näyttelyssä Kolilla vuonna 2003). Tästä riemastuneena tulin antaneeksi erälle tyttölapselle tentistä 1, vaikka kaiken järjen mukaan hänen olisi kuulunut saada tentistä ”hylsy”. Tämänkin esimerkin valossa voidaan todeta kuinka radioamatööri-toiminta on tehnyt minusta paremman ihmisen.

Kolme hyvä syytä rakentaa linukka:

1. En missään tapauksessa tarvitse 500W tehoista linukkaa, enhän pysty edes lähettämään 100W teholla niin ettei omat ja naapurin telkkarit kellahtaisi nurin mustalle kuvalle. Sitä paitsi ei minulla ole edes T2 pätevyyttä vielä suoritettuna. Itseluottamus on kyllä kohdallaan sen suhteen että saan sen suoritettua ennen linukan valmistumista.
2. Ostamalla samantehoisen valmiin linukan esim. ”RIXRAX” tuotteesta tai muusta sopivasta liikkeestä, saisin valmiin, toimivan ja luotettavan lähettimen puoleen hintaan.
3. Perinteinen 3699 viikonlopun kusikusot, heti neljän jälkeen aamulla, tarvitsevat tämän ikäiselle miehelle (58v) vähintään kilowatin tehoisen linukan, jolla voisi pahaisesta epäviireisestä lanka-antennista talvisaikaan sulatella pakkashuurut pois, keskustellen samalla henkevästi Killun syvimmästä olemuksesta ja 60-luvun massatyöttömyydestä samassa lauseessa.

Joten kaikkeen edellä todistettuun faktatietouteen perustuen olen päättänyt käynnistää linukan rakennusprojektin. Projektin pituus on yksi vuosi ja kuluiksi ihan exelissä on kalkuloitu noin 180€, josta vaimolle on ilmoitettu omantyön osuudeksi 175€. Tämän laskukaavan olen oppinut lukuisista EU-hankkeista joissa yhdessä työnantajani kanssa olemme saavuttaneet merkittäviä tuloksia rakentaessamme Pohjois-Karjalan koulutus- ja innovaatioklusteria (minäkin olen käynyt projektin rahoilla kaksi kertaa Brysselissä tarkistamassa paikallisen Stella nimisen yrityksen tuotevalikoiman). Lyhyen mutta sitäkin rikkaamman hamikauteni aikana olen oppinut että Hamiveli jakaa kaikki projektinsa julkisesti nähtäväksi, joko bandilla tai kirjoitettuna erilaisiin laadukkaisiin alan julkaisuihin kuten Pohjois-Karjalan Radiokerhon Hamsteri lehteen. Siksi olen päättänyt tarkasti kirjata linukkan rakennusprojektin vaiheet muistiin ja julkaista ne myöhemmin osana elämäkertääni.

OSA 1. Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty

Jokaisen onnistuneen projektin taustalla on huolellinen lähtökohtien selvitystyö. Niinpä sulkeuduin useiksi illoiksi työhuoneeseeni tutkimaan erilaisia netistä löytämiäni linukoitten kytkentäkaavoja. Kauhukseni huomasin että suurin osa ”Homebrew” linukoista oli rakennettu ainoastaan yhdellä putkella, jonka nimessä oli vielä toistuvasti kirjoitusvirheitä, kuten ”tetrodu”. Lisäksi kaikki kelan virkaa toimittavat rakenteet oli ilmeisesti lainattu Zigulin (=Lada) takakierrejousista. Ajattelin että on se kumma kun sivistyneet EU-hamit eivät osaa kirjoittaa radioputkien tyyppejä oikein kuten ”Pentodi” vaan se vääntyy asuun ”Tetrodi” ja lisäksi sekoittavat itä-autojen varaosia projekteihinsa!! Myöhemmin kyllä selvisi että se kiinalaisen teekannun näköinen häkkyrä kuvissa oli sittenkin oikea lähetinputki tyypiltään tetrodi, ja että jouset ovat ihan ameriikasta ostettuja

valmiskeloja 10 metrille. Päätin nyt kuitenkin että pysyn erossa noista ylösalaisin käännetyn teekannun tyyppisistä häkkyröistä ja etsiskelin kytkiksiä josta osaisin lukea edes puolet komponenttien laadusta ja tyyppistä ilman insinööritutkintoa.

Koska kaikki tekninen tietämykseni kohdaltani perustuu siihen että vanhin lapseni on DI ja nuorempikin opiskelee entisessä Teknisessä Korkeakoulussa nykyisessä Aalto yliopistosta, päädyin yksinkertaiseen vaihtoehtoon jossa putkina oli 4XPL519. Kykis näytti jotenkin 60-lukulaisen tutulta, joten päätin sen edustavan kunnan ”vanhaa putkikoulukuntaa”, joka on tunnetusti toimivaa ja luotettavaa. Vähän kyllä epäilytti se että nettisivun ylälaidan tekstin ”koolin” ensimmäinen kirjain oli S (500W Power Amplifier by Harry Lythall – SM0VPO). Tekijän nimi oli nyt kuitenkin aito amerikkalainen, samoin tekstin kieli englantia. Kuitenkin takaraivoon jäi kytemään ettei sittenkin olisi Hurri, joka yrittää sumuttaa ikääntynyttä suomalaista hami noviisia. Muistan nimittäin TV-uutisita katsoneeni kuinka Tukholman lentonäytöksessä useana peräkkäisenä vuotena lensi Ruotsin ylpeys, Jas hävittäjä. Joka toisessa ilmailunäytöksessä kyseinen ”jaktplan” tuppasi hajoamaan ilmassa. Joka toinen vuosi se pysyi taivaalla ainoastaan katsojien esirukouksen voimalla. Sitkeässä on suomalaisen käsitys siitä ettei Ruotsissa mitään osata tehdä oikein. Ruotsin autoteollisuuskin myydään kiinalaisille. Tarkemmissa tutkimuksissa kuitenkin selvisi ettei pelkoon ole aihetta lainkaan. Nimittäin tässäkin tapauksessa ruotsalaiset olivat kopioineet kytkiksen hollantilaisilta ja varsinaiseksi kytkennän suunnittelijaksi selvisi PA0FRI.

Seuraava ihmetyksen aihe oli se etteivät radioamatöörit osanneet piirtää kytkisiään oikein, minun rajoittuneessa maailmassani kaikki komponentit piirrettiin näkyviin. Linukka ohjeissa säännöllisesti jätetään piirtämättä tarvittavat kytkinreleet, niille virtalähteet ym ”pientä”. Tätä esiintyy siinä määrin että tuo talouspuoli on mietittävä uudelleen useampaan kertaan. Siksi päätin että projekti tarvitsee mentorin. No ei kun miettimään asiaa. Jokaisessa käänteessä jossa kerholla rakennushaaveistani mainitsin tuli yksi nimi esiin. Siis Manun (OH7UE) juttusille. Mies joka on eläessään rakentanut useammankin linukan auttoi mielellään. Kyllähän apu oli tarpeen jo tässä suunnitteluvaiheessa.

Varsinaisen valinnan perusteet olivat siis hyvin yksinkertaiset. KytKentä oli ainut josta jotain ymmärsin, myöhemmin tämäkin oletus osoittautui vääräksi. Niinpä näin iltaöisin unia jossa loistavasti ja teknisesti oivallisesti rakennettu linukkani sinipunahehkuisin anodein lähetti tarkoin harkittua ja hyvin äännettyä englantiani Joensuun kesäoiselle siniselle taivaalle. Samoa saarelta heti vastattiin ja YL. YA5XXX vastasi signaalini oleva taivaallisen ihana ja kestävä antoi raporttia 69x59.

Ei muuta kun hankkimaan osia. Tietysti ensin ostamaan muuntajaa josta tuleva linukkani nauttisi 1300V suuruista elämän eliksiiriä. Se ei näyttänyt ollenkaan onnistuvan. Niinä vuosikymmeninä kun olin viettänyt audiolaitteitten ja äänisuunnittelun parissa maailma oli muuttunut ja suuritehoiset muuntajat kadonneet. Onneksi täällä Itä-Suomessa on joukko etelästä karkoitettuja vanhakantaisesti koulutettuja insinöörejä ja teknikoita eräässä muuntajia valmistavassa firmassa, joka tällä hetkellä siirtää kiivaasti tuotantoaan Viroon. He tietokoneen puuttuessa suunnittelivat rautapakkoja laskutikun avulla. Siksi muuntajien koko oli niin julmettu että 2x115V 3A irtoaisi kyseisistä värkeistä helposti. Kahdentamalla ja taas kahdentamalla dioditeknikalla olisi saatavissa 1300 V. Joten ei kun tilamaan.

Tilaamani muuntaja saapui postin välityksellä, tunnetusta elektroniikan komponentteja myyvistä firmasta. Painaa hyllyä 7.5 kg, on suomalaista valmistetta ja maksaa 80 €. Joten kaikki speksit ovat kohdallaan!! Korkea hintaa voidaan myös ajatella siten että muuntaja on tullut jo kuoletetuksi niinä ”kuivina” vuosikymmeninä jolloin en mitään ole rakentanut. Joten lyhyen laskutoimituksen jälkeen paljastuu muuntajan todellinen hinta. 32 rakentamatonta vuotta jakajana ja jaettavana muuntajan hankintahinta 80 €, antaa vuosikuluksi hyllyä 2.50 €. Tästä laskemme vuosittaisen poiston 30%. Laskutoimitusten perusteella päädyn lopputulokseen jossa muuntajan ostosta on kertynyt pelkkää säästöä! Joten halvaksi tulee, päätän käyttää samaa laskukaavaa kaikkiin niihin kuluihin jotka linukan rakennuksesta seuraa.

Vuosien mittaan kaikki työkalut ovat hävinneet tai annettu lapsille ennakkoperintönä. Joten mitään rautakankia pienempää rakennusvälinettä ei taloudesta löydy. Siksi ostoksille tanskalaisessa omistuksessa olevaan työkalukauppaan, josta lähtee mukaan 64 € hintainen juotosasema. Tarkempi tutkimus ja testaus kotona antaa tulokseksi tyydyttävän arvosanan juottimen toiminnasta. Ehkei sillä ihan elektroniikkahommiin pysty, mutta kuitenkin hyvällä mielikuvituksella varustettuna voisi ajatella sillä tinattavaksi esim. läkkipeltisiä desinmittoja. Joten kelvollinen ostos ja vielä halvalla hinnalla. Varmuuden vuoksi olen kuitenkin päättänyt käyttää juottimena työntajani Welleriä, vain siitä syystä että se ”sopii” paremmin käteen.

Samassa yhteydessä mainitsin työnantajalleni että kuntataloudessa on tulossa vuosina 2011 -2012 hyvin ankeat ajat joten varasto tarvitsee välttämättä penkkiporakoneen pieniä korjaustöitä ajatellen, joita ei voi kuntatalouden tulevana huonoina vuosina ulkoistaa. Samoin mainitsin poistuvani kansakunnan reserviin viimeistään neljän suvivirren jälkeen, joten varaston sielu ja kaiken korjaava Kari(60v) voisi opastuksellani tutustua uuden koneen käyttöön. Minulla olisi kotona sopivia pellinpalasia joihin pitäisi porata useampi suuri reikä. Tämä mielestäni sopisi hyvin harjoitustyöksi. Kone hankittiin välittömästi, näin olen myös osaltani estänyt kuntatalouden päätymisen syvään syöksyyn.

Ahkeran öisen pohdinnan tuloksena olen päätenyt hankkimaan pienen varaston komponentteja kotikäyttöön. Netistähän niitä halvalla saa, näin kaikki kokeneemmat rakentajat ovat kertoneet. Asiasta innostuneena hankin HuutoNetin tunnuksat ja juuri sopivasti on myytävänä parikin ”valtavaa” erää vastuksia. Ahkeran kilpahuudon jälkeen, jossa toisena huutajana oli varkautehainen hamiveli (OH2NFZ), voitin lopulta kisan naurettavalla 160 € hinnalla. Niin kotiin saapui 24 kg erikokoisia vastuksia, joista tällä hetkellä on lajiteltu 333485 kpl, pari laatikollista on vielä lajittelematta. Jo tässä vaiheessa voidaan sanoa että hankinta oli onnistunut. Tulevan lineaarisen lohiksen mukaan masinassa on 12 kpl erikokoista tehovastusta, mukana myös jokunen massavastuskin. Nyt lajitelluista ei ihan sopivia arvoja ole vielä löytynyt, kylläkin lähelle. Jos tarvitaan 39 Ohmin 5W massavastus pystyy sen korvamaan läjästä löytyneellä 39 M.ohmin lankavastuksella (on ainoastaan yhden kirjaimen ero!! se ei varmaankaan mitään merkitse). Samalla säästyy tilaa asennuksessa 30 M.ohmin vastus on vain 0,25W tehoinen, joten siinäkin tulee säästöä. Ainakin tilasäästöä.

Joten kaikilta osin linukan rakennus on lähtenyt onnistuneesti ja hallinnassa olevilla kustannuksilla käyntiin (työnantajaltani olen oppinut termin ”hallinnassa” olevat kustannukset). Kotona on kuitenkin vähän väliä vastattava näihin harrastuksen talousvaikutuksiin, joten alan terminologia on hyvä hallita jo heti projektin suunnitteluvaiheessa.

Samassa kaupassa tuli kylkiäisenä läjä kerkoja, no niitähän tarvitaan rakennellessa ali- ja ylipäästösuotima naapurin TV- häiriöitten taltuttamiseksi. Kovin ovat nykyisin pieniä nämä komponentit. Edes Sovjet aikaisella suurella suurennuslasilla ei komponentin kyljestä saanut merkintöjä selväksi. Suurennuslasi on kuitenkin osoittanut muissa yhteyksissä käyttökelpoisuutensa, onhan sillä esim. lääkepurkin kyljestä pystynyt aiemmin tarkastamaan onko purkissa Linatil verenpainelääkettä vai kadoksissa ollut Viagra purkki. Tässä vaiheessa en edelleenkään ole varma onko pussissa 3000 kpl 2.2 pF konkkia vai 3000 kpl mormuska pilkkejä. Ulkonäkö on molemmissa sama. Asian varmistamiseksi käyn uittamassa kyseisiä ”sataisia” pilkkiavannossa heti kun jäätilanne sen sallii.

Kauko-ohjattu QRP-asema

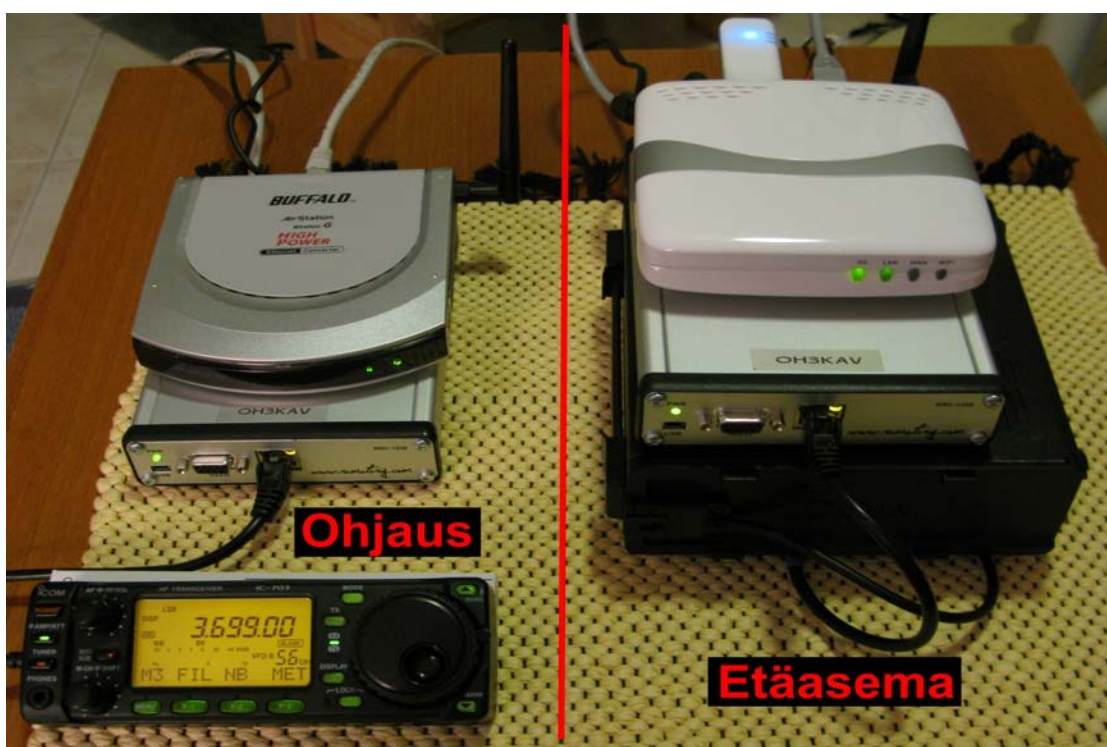
Ari OH7KA

Kaupungissa asuvalla amatööriillä on usein ongelmana se, ettei koti-QTH:hon saa laitetuksi riittävän kokoisia antennejä varsinkaan alabandeille ja vaikka saisikin, niin häiriötasot vastaanotossa ovat usein kohtuuttomat, puhumattakaan mahdollisista muista häiriöongelmista. Nykyään on olemassa erilaisia etäkäyttöratkaisuja, joilla kotoa operoitavan HF-aseman antennineen saa sijoitetuksi parempaan QTH:hon vaikka toiselle puolelle maapalloa. Useimmiten nämä edellyttävät internet-yhteyttä ja tietokoneen sijoittamista sekä etäpähän varsinaisen radion viereen että koti-QTH:hon. Kauko-ohjaus tapahtuu tietokoneen käyttöliittymän kautta, jolloin käyttökokemus poikkeaa siitä mihin paikan päällä olevan radion kanssa on tottunut.

Itselläni on kesä-QTH Savonlinnassa, sinänsä varsin häiriötön paikka ja mahdollistaa vaikka 160 metrin lanka-antennien virittelyn puihin. Paikassa on kuitenkin se puute, ettei sinne ole tullut vedetyksi sähköverkkoa vaan sähköä tuotetaan aurinkopaneelilla akkuun, josta sitä käytetään lähinnä valaistukseen ja TV:n katsomiseen. Radioita varten olen useimmiten kantanut mökille toisen akun. Kauko-ohjatun aseman suhteen tästä seuraa se, että käytettävien laitteiden pitäisi olla kohtalaisen pienikulutuksisia, tarvittaessa poiskytkettävissä ja mieluiten ilman paikanpäällä jatkuvasti päällä olevaa PC:tä. Tähän asti hommassa on vaikuttanut olevan turhan monta haastetta.

Joskus viime vuonna markkinoille tuli SM2OAN:n kehittelemä RemoteRig-konsepti, joka mahdollistaa muutamien radioiden (ainakin IC-706, IC-703, TS-480 ja TS-2000) kauko-ohjaamisen ilman etäpäässä olevaa tietokonetta ja vieläpä siten että radion naamataulun voi sijoittaa koti-QTH:hon ja käyttää sitä sielläkin ilman tietokonetta. Tämä vaikutti jo siinä määrin mielenkiintoiselta, että pitiähän tuommoinen hommata, varsinkin kun minulla jo entuudestaan oli sopiva QRP-radio. Radio on IC-703, joka sopii tähän tarkoitukseen sikälikin hyvin, että siinä on sisäänrakennettu automaattinen antenniviritin, jota voi myös etäohjata.

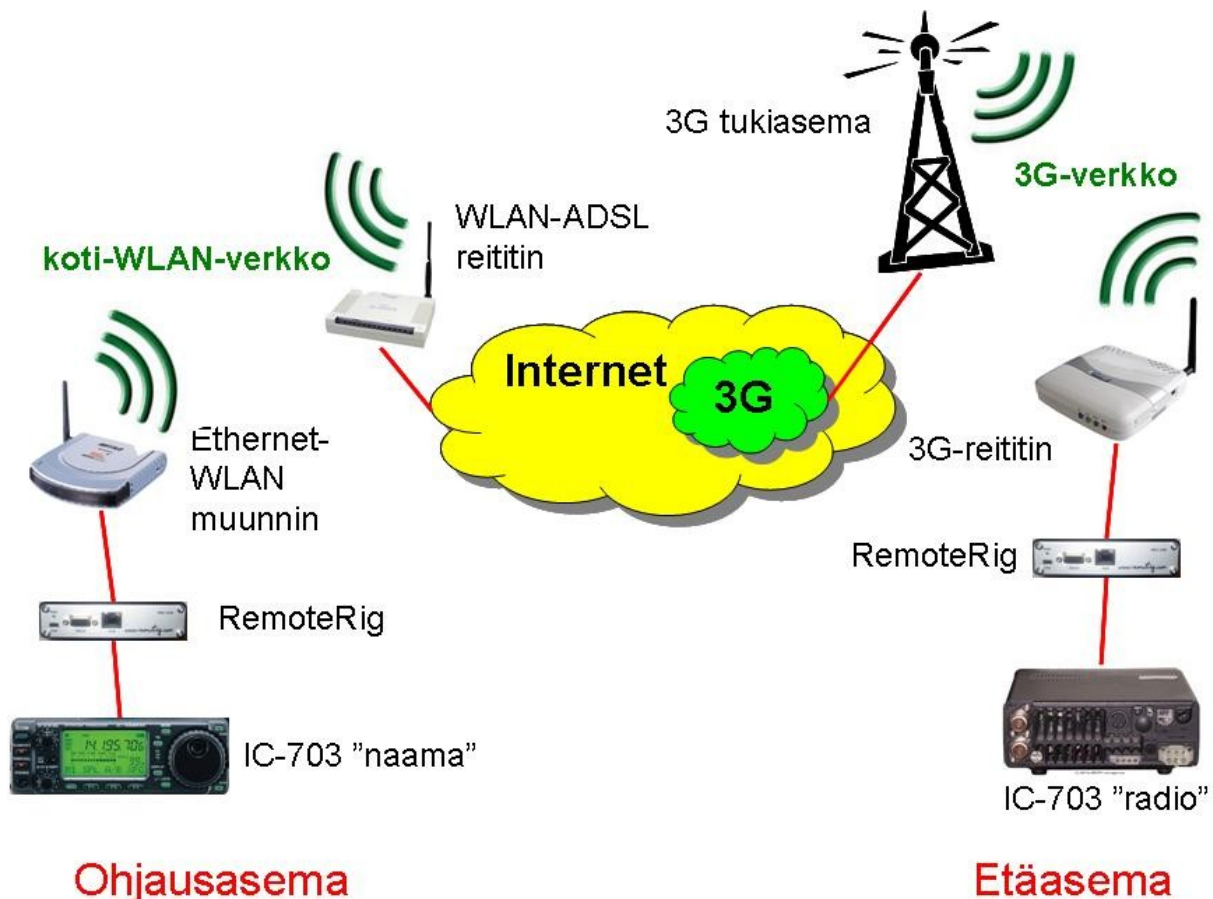
RemoteRig-purkit (toimitukseen kuuluu aina 2 laitetta, yksi kumpaankin päähän) saapuivat aikanaan vaatien hiukan loppukokoonpanoa eli valmiiksi ladottujen piirilevyjen asentamisen koteloihin. Seuraava vaihe oli rakennella tarvittava välikaapeli tuhoamalla Icomin mobileasennukseen ja naamataulun irrottamiseen tarkoitettu välikaapeli, joka on varsin ohut ja sen sisällä kulkee 7 älyttömän ohutta karvaa. Nyt siis kaapeli ei enää kulje naamataulusta itse radioon vaan välille tulee nuo RemoteRig-purkit sekä satoja kilometrejä internettiä. Itse purkkien konfaaminen oli myös kohtuullisen työläs operaatio, suurin haaste oli saada ADSL-reitittimen palomuriin tehtyä reiät tarvittaville porteille. Koska minulla ei mökillä ole myöskään langallista nettiliittymää, niin tämä puoli täytyy toteuttaa langattomilla verkoilla. Mokkulat ja muut 3G-dataliittymät ovat varsin hyvin kattavia jo itä-Suomessakin eikä hintakaan ole ihan kohtuuton, alle kymppillä kuukaudessa saa ainakin perustasoisen 384 kbit/s –liittymän. IP-osoitteet 3G-liittymissä eivät ole kiinteitä, mutta DynDNS-palvelusta saa varattua verkko-osoitteen joka sitten pysyy vakiona vaikka varsinainen IP-osoite muuttuisikin. RemoteRig tukee DynDNS-palvelua, joka on maksuton. Tätä kirjoittaessa minulla ei ole vielä kokemusperäistä varmuutta siitä toimiiko 3G riittävän hyvin mökilläni, mutta hiukan hitaampi EDGE-verkko siellä ainakin on ja liittymän mukana tullut mokkula tukee myös sitä. RemoteRigin liittämiseksi 3G-verkkoon tarvitaan vielä 3G-reititin, hankkimani Telewellin laite tukee tarvittaessa myös Flash-OFDM-tekniikkaa eli lisäkortilla sen saa liitetyksi myös Digtan @450-verkkoon, mikäli 3G-peitto osoittautuu huonoksi. Nykyisellään @450-liittymien kuukausimaksut tosin ovat mielestäni kohtuuttomia.

Kuva 1. Etäohjauksen testailua

Kuva 1 esittää sekä ohjauspään että etäaseman samalla pöydällä testausvaiheessa. Kuvan vasemmalla puolella on radion naamataulu, ohjauspään RemoteRig sekä Ethernet-WLAN muunnin. Internettiin mennään WLAN:in ja ADSL-reitittimen kautta, jälkimmäinen ei näy kuvassa ja WLAN on tässä sinänsä turhaa kikkailua. Etäpään pinossa on vastaavasti ylimmäisenä 3G-reititin jonka hännässä on nettitikku, seuraavana etäpään RemoteRig ja alimmaisena itse radio.

RemoteRig:ssä on mahdollista asetella esimerkiksi äänenlaadun asetuksia sopivaksi käytettävään verkkonopeuteen. 384 kbit/s liittymällä heikoimman äänenlaadun tarjoava koodekki lienee varmin valinta, ääni on silti ihan kohtuullinen eikä hetkittäiset verkon viiveet vielä juuri vaikuta. Enemmän kaistaa vaativilla koodekeilla ilmenee jonkin verran pätkimistä sekä ongelmia radion näytön päivittymisessä. Radio sinänsä tottelee komentoja, mutta esimerkiksi taajuusnäyttö ei tällöin pysy perässä.

Kuva 2. Kauko-ohjauskonsepti

Kuva 2. esittää koko kauko-ohjauskonseptin verkon osalta. Etäkäyttöön tarvitaan lisäksi vielä muitakin komponentteja. Esimerkiksi sähkönsyöttö on tarkoitus tehdä itse radion kauko-ohjauksesta riippumattomaksi. Tähän olen ajatellut käyttää OH3GDO:n suunnittelemaa GSM-relettä, eli vanhaan kännykkään liitettyä releohjainta, jolla voi kytkeä esimerkiksi koko etäaseman sähköt päälle tai pois soittamalla. Tähän täytyy hankkia vielä erikseen vaikkapa prepaid-GSM liittymä. Muitakin lisäominaisuuksia voi kehittää, etäpäähän voisi esimerkiksi viedä OpenTrackerin raportoimaan akkujännitettä APRS-verkon ylitse.

Itse RemoteRig-konseptin olen jo todennut siis toimivaksi, nyt täytyy rakennella vielä näitä lisäkomponentteja. Kunhan talvi hellittää niin tarkoitus on asennella etäasema koekäyttöön mökille Savonlinnaan, mikäli 3G-verkon kapasiteetti siellä tähän riittää.

Linkkejä:

RemoteRig (SM2OAN / Microbit 2.0 Ab): <http://www.remoterig.com/>

GSM-Rele (OH3GDO / Probyte Oy): <http://www.probyte.fi/>

DynDNS: <http://www.dyndns.com/>

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu (Vapepa) Viestimiehen näkökulmasta

Alpo
OH7VL

Nämä ajatukset eivät ole mitään faktoja vaan perustuvat kirjoittajan omiin kokemuksiin täällä Itä-Suomessa. Jossain muualla päin Suomea asiat saattavat olla ihan erilaiset.

Vapepan alkuaikoina tavoitteena oli saada paikallinen osasto jokaiseen kuntaan (nimismiespiiriin) ja siihen hälytysryhmiä mahdollisimman monesta järjestöstä. Hälytysryhmien hälytyskortit sijaitsivat ainakin maaseudulla nimismiehen kansliassa jossain kaapissa ja otettiin esille tarpeen tullen ja hälytettiin puhelimella korteissa mainitut henkilöt. Kortit pidettiin ajan tasalla uusimalla ne vuosittain. Nyt näitä kortteja ei nimismiehen kansliassa enää ole, ei kyllä ole nimismiehiä eikä nimismiespiirejäkään. Nyt ”kortit” ovat sähköisessä muodossa ja hälytykset tapahtuvat Hätäkeskuksen kautta. Itä-Suomessa tekstiviestillä.

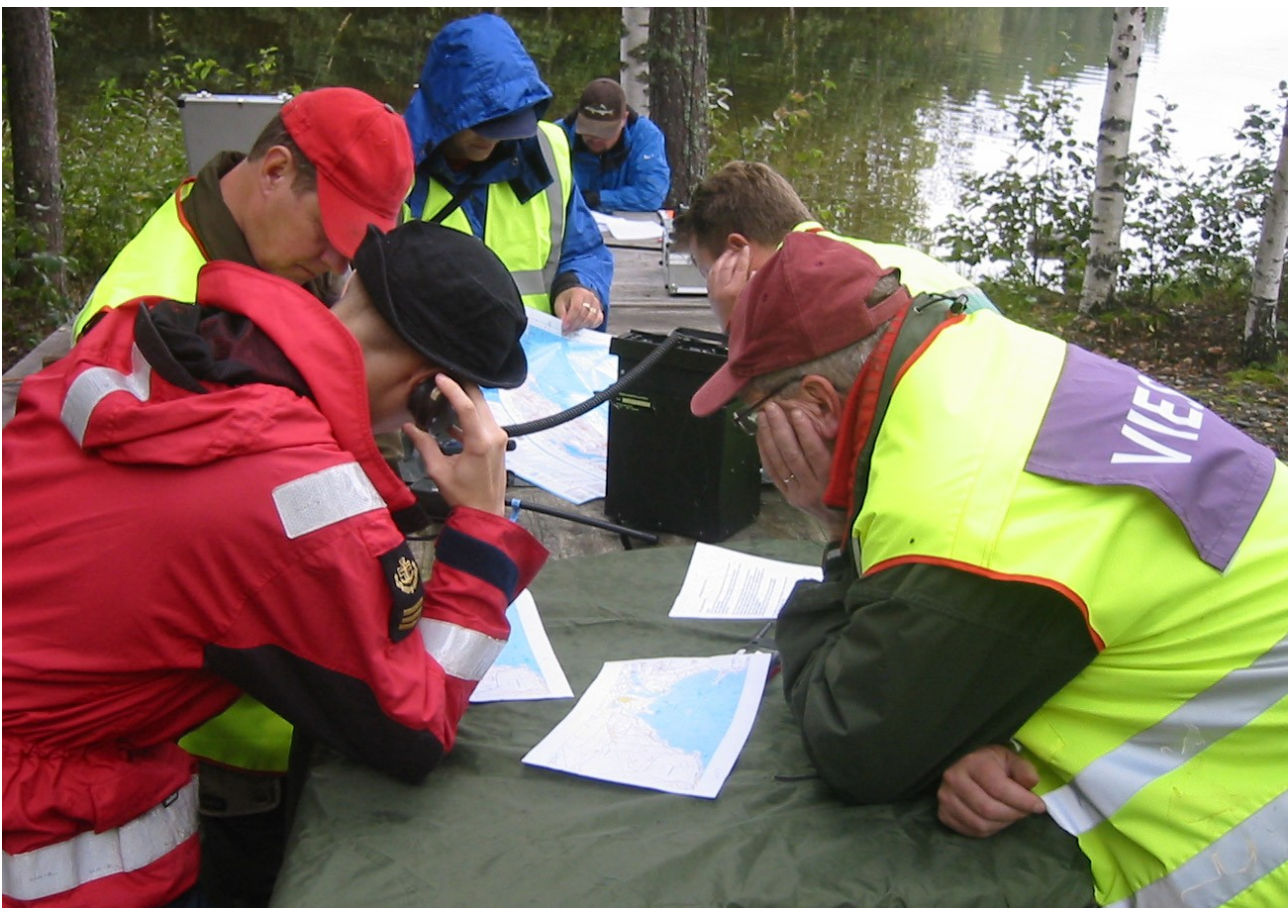
Ensimmäinen etsintäni oli 60 luvun loppupuolella. Minulle annettiin radio kannettavaksi koska olin viestimies. Se oli putkikäyttöinen LA-radio nimeltään Panu. Paristoina oli kolme kpl 103 v anodiparistoja sekä hehkuparistot lisäksi. Parin päivän etsinnän jälkeen etsitty käveli tiellä vastaan Siihen aikaan etsinnän onnistuminen perustui mielestäni siihen, että saatiinko rajakoira tuoreelle jäljelle vai ei. Meidän muiden panos oli varsin vähäinen. Kuljettiin käsketyllä alueella harvassa rintamassa ja huudeltiin kadonneen nimeä tai partioitiin tiestöillä autoilla tai jalan.

Kyseisillä paikkakunnilla ei käytetty vapaaehtoisia etsinnöissä. Oli vain meitä ”ammattilaisia” varusmiehiä tai rajamiehiä. Kun vapepan osastoja alettiin perustaa niin asiaan suhtautuminen oli varsin kirjavaa. Joillakin alueilla oli innokkaita ihmisiä ja hälytysryhmiä perustettiin. Toisaalla taas jotkut viranomaiset olivat sitä mieltä, että vapaaehtoisia ei tarvita koska, koska Pohjois-Karjalassa on varuskuntia joista saa aina tarvittaessa etsintään pätevän joukkueen. Saattoi myös olla niin, että viranomaiset eivät uskaltaneet ottaa vapaaehtoisia ”kiusakseen”. Luottamus ja kokemus puuttui.

Ihan ymmärrettävä kanta mutta ajat muuttuivat... Kuntia, varuskuntia, nimismiespiirejä jne katsottiin tarpeettomiksi ja lopetettiin. Perustetut Vapepan hälytysryhmät tulivat lähinnä SPR:n toimesta. Siellä lähimmäisen auttamishalu ja -valmius oli jo ennestään korkea. Niihin hankittiin viestikalustoksi alussa LA radioita ja myöhemmin VHF 160 MHz kalustoa. Tämä VHF-160 toimi viranomaisten taajuuksilla. Osa kanavista toimi ainoastaan viranomaisten tukiaseman kautta. Elettiin aikaa ennen kännyköitä. Radioamatöörit olivat silloin erittäin kysytyjä viestitystaitoineen ja he perustivatkin omia hälytysryhmiään ympäri Suomen. Hamssit loistivat 90 luvulla erityisesti pakettiradion ansiosta. Sellaista systeemiä ei ollut millään muulla Vapepan järjestöllä. Vanhoista 1990-luvun Hamsterix lehdistä voi lukea, kuinka OH7AB kävi esittelemässä pakettiradiotoimintaa myös viranomaisille Hätäkeskuksessa ja SPR:n Joensuun toimistossa. SPR hankki piiritoimistoihin mm Joensuuhun ja Kuopioon HF monialue- antennit radioamatöörien suorittamaa kriisiviestitystä varten. Viestiverkko myös kokeiltiin. Nyt Joensuun antenni on Tonttulankadun kerhotalon katolla.

Ennen kännyköitä viestivälineenä jonkin aikaa ARP = Auto Radio Puhelin, mutta se oli kallis ja soittaminen oli myös kallista. Radioamatöörit tuntevat saman laitteen nimellä ”Moppe”. Nimi johtunee siitä, että eräs ARP malli on Mobiran tekemä. Nyt kaikki ARP puhelinta muistuttavat mötikät ovat amatööreille ”Moppeja”

Samoihin aikoihin saatiin käyttöoikeus taajuualueelle 68-70 MHz myös harrastuskäyttöön. Se oli LA radioiden jälkeen valtava parannus viestitykseen. Silloin ei osattu ennustaa, että meillä jokaisella olisi pian kännykkä, ja vaihdettiin LA radiot VHF 68 kalustoon. Myös monet hälytysryhmät hankkivat kyseistä kalustoa. Monet lienevät hankkineet 68 kalustoa nimenomaan Vapepa käyttöä varten. Pahaksi onneksi kanavajako vahvistettiin vasta muutama vuosi sen jälkeen kun laitteet oli jo ostettu. Eikä silloin hankituissa radioissa ole kyseistä Vapepan kanavaa.

Viestiharjoitus (Kuva: Alpo OH7VL)

Elettiin vuosituhannen vaihdetta. Tietokoneet ja kännykät yleistyivät räjähdysmäisesti. Kännykät syrjäyttivät radiot ja internet pakettiradion. Etsinnöissä alettiin käyttää kännyköitä ja radiot jäivät vähälle käytölle eikä hamssejakaan juuri tarvittu viestittäjiksi. Akut vanhenivat ja vähällä - tai olemattomalla käytöllä radioiden akkuhuolto jäi monessa tapauksessa retuperälle. Kun radioita tarvittiin tai kokeiltiin harvoin, niin ne eivät toimineet. Yleensä virta loppui nopeasti. Luottamus radiopuhelimiin pääsi horjumaan pahemman kerran. Nuoremmat Vapepa-johtajat ovat syntyneet melkein suoraan ”kännykkäkauteen” ja eivät uskalla jättää etsinnän johtamista radioiden varaan. Vaikuttaa siltä, että radioihin eivät usko muut kuin radioamatöörit. Tosin jotkut Vapepa johtajat haluaisivat johtaa radioilla jos niitä olisi ja jos niihin voisi luottaa. Olisivathan kännykät siitä huolimatta käytettävissä jos niitä tarvittaisiin. Tietysti radioilla pitäisi olla myös osaavat viestittäjät. Mietipä tilannetta että joudut ilmoittamaan jonkun asian suurelle vastaan ottajajoukolle.. Etsit kaikkien numerot ja soittelet yksitellen... Nyt yhteydet viranomaisten suuntaan hoidetaan Virvellä, mutta etsintäpartioihin pääasiassa kännyköillä.

Radiopuhelimia on – onko osaavia käyttäjiä?

Virven myötä viranomaisilta vapautuneita VHF 160 MHz käsiradioita on saatu runsaasti Vapepan hälytysryhmien käyttöön. Suurempitehoista ajoneuvoasema ”Reinikaista” on annettu Vapepan hälytysryhmiin kuuluville radiokerhoille mm OH7AB:lle. Nimi Reinikainen tulee elokuvasta ”Tankki täyteen”, jossa konstaapeli Reinikainen käyttää kyseistä radiota.

Vapepa-johtaja toimii etsinnässä viranomaisen alaisuudessa ja johtaa meitä, -vapaaehtoisia. Hän päättää miten viestiyhteydet hoidetaan. Emme me. Mutta jos hän antaa amatööreille mahdollisuuden järjestää viestiyhteydet niin onko meistä siihen. Etsintä tilanteissa ei enää harjoitella. Asiat on opeteltava etukäteen.

Haasteita

Haasteisiin vastaaminen alkaa harjoituksista. Harjoituksissa luodaan pohja tulevalle toiminnalle ja hankitaan kokemusta tulevia tositilanteita varten. Samalla eri alojen vapaaehtoiset toimijat ja viranomaiset tutustuvat toisiinsa, ja näin kasvaa myös keskinäinen luottamus. Me amatööri olemme huippu osaajia VHF radioiden käytössä, ainakin omasta mielestämme. Mutta tämä tieto perustuu siihen oletukseen että meillä on käytössä oma radio, jonka tunnemme. Siinä on tehoa jopa 50w ja täysimittainen, mieluummin suuntaava antenni. Usein on vielä toistin välittämässä yhteyden. Etsinnässä meille todennäköisesti annetaan vieraat käsiradiot, joiden teho on korkeintaan 5w ja tumpi antenni. Akkujen kunto on tuntematon. Lisäksi osa käyttäjistä ei ole radioamatöörejä. Vai onko meitä todella tarpeeksi? Myös Vapepa johtajat tarvitsevat harjoitusta. Heillä ei ole ollut toimintaharjoituksia radioamatöörien kanssa pitkiin aikoihin. Uskaltaisiko sanoa –kymmeneen vuosiin.

Etsintäkurssin loppupalaveri (Kuva: Alpo OH7VL)

Siis tiivistettynä vielä Jos meille tarjotaan tilaisuus PÄÄSTÄ etsintä harjoitukseen, niin se kutsu kannattaa ottaa vastaan.

Seuraava tiedossa oleva harjoitus on Karttatarjoituksen nimellä 13.5. Joensuussa. Se on etsintäkurssin käytännön osuus, mutta sinne saa tulla muutkin kuin etsintäkurssilaiset.

Palkitsevaa toimintaa

Hälytystehtävissä ikäraja on 18 vuotta. Fyysinen kunto pitää olla hyvä, että pärjää kaikissa olosuhteissa. Ensiapu ja suunnistustaito ovat tarpeen.

Kadonneen löytäminen on helpotus sekä omaisille että etsijöille. Moni mukana ollut kertookin kuinka palkitsevaa on kun edes joku on tiimissä onnistunut etsintä tehtävässä.

Tule mukaan palkitsevaan harrastukseen. Tarvittava koulutus annetaan kursseilla.

Alpo / OH7VL Sähköposti: omakutsu tai vapepajoensuu [ät] gmail.com

Linkkejä www.vapepa.fi

http://ohjelmat.yle.fi/akuutti/arkisto/2009/vapaaehtoinen_pelastuspalvelu

http://yle.fi/alueet/kainuu/2009/12/vapaaehtoinen_pelastuspalvelu_etsii_uusia_auttajia_kainuussa_1229961.html

KAIKKI DIGITAALISET PAINOPALVELUT YHDESSÄ JYVÄSSÄ.

- PAINOTUOTTEET
- SUURKUVAT JA MESSUTUOTTEET
- TEKNISET PIIRUSTUKSET
- MIKROKUVUUS
- DIGITAALINEN TALLENNUS
- LÄHETTIPALVELUT
- SÄHKÖISET TILAUSJÄRJESTELMÄT
- ARKISTOINTIPALVELUT

Oivalla digiajan mahdollisuudet. www.kopijyva.fi

JYVÄSKYLÄ | KUOPIO | JOENSUU | VARKAUS | KOUVOLA | MIKKELI